

Audism är återigen på agendan

Öppet brev till SVT

Sverige Dövas Ungdomsförbund och Riksteaterns Tyst Teater är förbluffade över SVT:s produktion *Ninjaman*. I programmet framgår en tydlig brist av förståelse och okunskap vilket går ut över döva och teckenspråkiga barn.

Under vår 2017 har SVT sänt programmet *Ninjaman* där minoritetsgrupper lyfts fram och synliggjorts vilket var av en god avsikt. Men det märks tydligt att dövkompetensen helt och hållet saknats under produktionsprocessen. Det här är tyvärr inget nytt. Som så många gånger tidigare har döva och teckenspråkiga barn fått finna i sig att bli förbisedda. Även om programmet har döva och teckenspråkiga barn som en av målgrupperna så är det uppenbart att *Ninjaman* utgår från hörselnormen. Det som är chockerande med det här programmet är en total brist på kunskap. I ett avsnitt med ett dövt barn använder Ninjamannen talad svenska och tecknar knappt i konversationen till barnet. Det mesta var bokstavligen bara prat för döva öron i avsnittet. Det är både väldigt respektlöst och ger en fullständigt fel uppfattning till tittarna som inte är insatt i teckenspråk och om döva.

Vi kan lätt tänka oss att SVT skulle definitivt aldrig göra det omvända. Att producera ett hörandenormativt program som en sedan försöker tillgängliggöra för en teckenspråkig målgrupp utan någon dövkompetens kan svårt sluta bra. Okunskapen lyser genom oavsett hur mycket det än produceras och oavsett hur god tanken är.

Det är skandalöst att en så stor institution som SVT producerar någonting som misshandlar det svenska teckenspråket. Vi förstår att SVT vill främja minoritetsspråken och vi anser absolut att intentionen var god men här sätter vi gränserna. Det naturliga teckenspråket behövs i TV-rutan för att barn ska få döva förebilder och för att stärka barnens språkutveckling. Att låta teckenspråket hamna i skymundan kan ge förödande konsekvenser för både barnen och föräldrarna. SVT har tre teckenspråkiga redaktioner, varav en är en barnredaktion, och ändå har *Ninjaman* lyft teckenspråk på ett obekvämt och bedrägligt sätt. Vi ställer oss frågande till hur det här kunnat hända.

Enligt Public Serviceuppdraget ska SVT erbjuda ett varierat utbud av program för och med barn där programmen tas fram och upplevs på barnens egna villkor samt erbjuda ett utbud på de nationella minoritetsspråken och ha en dialog med de berörda grupperna. Istället förminska SVT det svenska teckenspråket. Det är tyvärr glasklart att SVT inte tagit lärdom av vår historia och väljer att bortse från dövkompetens oerhörda betydelse för kulturproduktion på teckenspråk. Vi anser att det är dags att låta hörselnormen sluta lysa genom tv-rutan. Återigen ställer vi er frågan, ska inte döva och teckenspråkiga barn få uppleva kultur på sina egna villkor?

Stockholm 13 juni 2017

Sveriges Dövas Ungdomsförbund
Riksteaterns Tyst Teater